Gazeta SF - fanzin electronic de literatura si cultura speculativa

În vremea lui Arond Vodă

2011-09-22 09:09:39 Florin Pitea

(din *Laptopisețul Țării Moldovei*)

Multe isorisiri demne de mirare se-au fost păstrat în hronici din vremuri vechi, din Țara Moldovei, ferecate odinioară în laptopisețuri, iară după ce puterea fulgerului n-a mai fost stăpînită pretutindeni pe lume şi ferecată în cabluri, hronicile se-au fost trecute cu trudă şi migală cărturărească din laptopisețuri în hrisoave de hîrtie ca să nu se piardă cumva, nice să nu se rătăcească în negura vremurilor. Şi, dintre aceste isorisiri străvechi, unele pomenesc cu osebire de Arond Vodă, cel bun şi drept, care a domnit în Țara Moldovei cîndva, demult, în al treilea mileniu de la naşterea Domnului, cam la un veac ori două după ce oarece oaspeți nepoftiți dinspre răsărit, rămaşi fără uleiurile scoase de sub pămînt, au binevoit a-şi schimba pe sticle de licoare carele de fier şi foc cu care veniseră în ospeție îndelungă şi silită, apoi a face cale întoarsă de unde veniseră, iară alți oameni de prin partea locului, dintre cei mai tuciurii, au fost vîndut cele care de fier şi foc la fiare vechi, apoi se-au dus cu paralele prin cele țări streine şi au lăsat Țara Moldovei numai pentru oamenii locului, cum nu îşi mai amintea nici unul dintre ei să o fi pomenit vreunul din neamul său vreodată, tihnită şi în legea ei.

Spun hronicile despre Arond Vodă că era bun şi drept, că era bun de gură şi la întrecerile cu pocalurile de vin de Cotnari era într-atîta de bun de nu îi ținea nimeni de la curtea domnească măsura, batîr de nu era Duminică lăsată de la Cel de Sus, praznic ori sărbătoare în care să nu încerce cu toții, voiniceşte, pînă cînd îi băga Vodă pe toți sub masă, de îi găseau dimineață horăind claie peste grămadă slugile venite să deretice, iară drept fost-a Vodă pînă în ziua din urmă a vieții sale, cînd se-au fost dus între cei drepți, de se mirau toți supuşii, iară babele se cruceau şi îşi scuipau în sîn ca de Necuratul cum de nu se-au gîrbovit Arond Vodă nici cînd barba şi pletele i se-au fost făcut colilii. Şi încă renume de om drept i-au fost rămas lui Vodă şi pentru că drept pleca de la ospețe după ce toți boierii, toate doamnele şi domnițele se dedulceau prea mult la sîngele Domnului şi cădeau toți şi toate în somnul cu vise dulci dat de licoarea de Cotnari. Drept pleca Arond Vodă din sala divanului domnesc, drept la balcon se ducea şi drept în şanțul care apăra cetatea de scaun a Sucevei vărsa prea-plinul licorii dimpreună cu bucatele de la ospăț, dacă se întîmpla să îl încerce oarece grețuri.

Peştii şi broaştele care îşi făceau veacul în apa din şanț nu se-au arătat nicicînd potrivnici obiceiurilor domneşti, că erau obişnuiți cu lucruri şi mai rele în fiecare dimineață, cînd slugile dereticau cele iatacuri şi goleau oalele de noapte peste pervaze, de sus, de la fereşti.

Pe lîngă chiolhanurile de pomină de care amintesc ades hrisoavele, rămas-a Arond Vodă în hronici şi pentru obiceiul său de a se război cu turcii. Cum Țara Moldovei nu era călcată prea ades de streini cu punga plină şi cu dor de cheltuială, se-au sfătuit Vodă la începutul domniei sale cu sfetnicii de-i avea cum să facă să îi ademenească pe cei streini, ba chiar să îi îndemne pe domniile lor a îşi face un obicei din a veni în ospeție în Țara Moldovei şi din a se despărți de parale cu voioşie şi fără părere de rău. Şi, după adîncă chibzuință, grăit-a Arond Vodă către boierii din sfatul domnesc:

- Cugetat-am îndelung, cinstite fețe boiereşti, la Țara Moldovei şi la nevoile băneşti care greu o apasă. Au nu ar face bine oarece oameni veniți de aiurea, cu poftă de ospețe, de licori, de veselie şi de călătorie, să şadă aici o vreme, să cheltuiască ce vor fi agonisit şi apoi să meargă în pace înapoi de unde vor fi venit?

- Bine ar face, măria ta, au fost încuviințat boierii.

- Au nu le-ar fi pe plac plaiurile noastre, dealurile cele scăldate de soare, munții cei falnici, apele limpezi şi pădurile care încă nu se-au fost tăiat din Țara Moldovei?

- Apoi, plaiuri, dealuri, munți, ape şi păduri s-ar mai găsi şi pe alte meleaguri, în alte țări, măria ta, au îndrăznit a grăi boierii.

- Au nu le-ar fi pe plac bucatele noastre strămoşeşti, curcanii, cartofii copți în spuză, roşiile, mămăliga noastră din străbuni, din boabe de păpuşoi măcinate, ba chiar şi buruiana frumos mirositoare a tutunului

cu care ne desfătăm după ospețe?

- Apoi, curcani, cartofi, roşii, păpuşoi şi tutun mai sînt şi prin alte țări, măria ta, au cutezat iarăşi boierii. Încalte, în Lumea Nouă, pare-se că erau de mai demult.

- Au nu le-ar fi pe plac licorile noastre, vinul nostru de Cotnari, din cele beciuri domneşti cărora nici pivnicerii, paharnicii şi chelarii nu le mai ştiu de capăt, ori țuica de prună şi de corcoduşă ce-o pregăteşte cu meşteşug alchimistul în alambicuri, de învie şi morții cu ea?

- Apoi, nu-ți fie cu supărare, măria ta, au îndrăznit boierii a treia oară, licori meşteşugite mai fac şi alte nații, frînceşti, englitereşti, nemțeşti, ruseşti, pînă în Chitai şi mai departe, că doară n-o avea alchimistul nostru singurul alambic din lume, ori Țara Moldovei singurele teascuri de vin.

Lui Vodă nu i-au fost pe plac răspunsurile boierilor, dară nice să se mînie de-a dreptul nu îl lăsa inima, că adevărat îi grăiseră şi fără gînd de sfadă, întocmai cum le ceruse.

- Au nu le-ar fi drag celor streini să dănțuiască şi să se veselească cu fetele noastre, că destule dintre ele sînt frumoase coz şi cu ochii galeşi de-ar topi şi o inimă de piatră, şi nu s-or fi călugărit chiar cu toatele, Doamne iartă-mă!? a mai cercat Arond Vodă un gînd pe care pînă atunci îl ținuse ascuns.

- Apoi, măria ta, fete frumoase şi petrecărețe se mai găsesc şi prin alte țări, încalte unele aşa despuiate şi dezmățate de le fac pe ale noastre să treacă drept nişte sfinte pe lîngă ele, batîr de s-au călugărit au ba, au grăit boierii.

Greu se-au înnegurat chipul lui Vodă atunci, scriu hronicarii. Grea şi îndelungată tăcere se-au aşternut peste sfatul domnesc, iară nice unul dintre boieri nu cuteza a crîcni măcar, de teamă să nu aducă asupră-şi mînia lui Arond Vodă.

- Aşa, cinstite fețe boiereşti, a grăit într-un tîrziu voievodul. Plaiuri frumoase au şi alte țări…

– Au, măria ta.

- Bucate alese au şi alte țări…

- Au, măria ta.

- Licori de soi au şi alte țări…

- Au, măria ta.

- Fete petrecărețe au şi alte țări…

- Au, măria ta.

- Dar război cu turcii au alte țări, boieri dumneavoastră?

Uitatu-se-au boierii atunci unii la alții cu mirare şi spun hrisoavele că celor din sfatul domnesc nu le-au fost venit să le creadă urechilor.

- N-are nimeni război cu turcii, măria ta, a cutezat a rosti în cele din urmă un logofăt bătrîn. Nu i-a mai cercat războiul pe turci de un veac şi mai bine. Turcii sînt oameni cinstiți şi cu frica lui Dumnezeu. Cine să le caute pricină?

- Atunci, dacă nici o țară nu are război cu turcii, iacă: Țara Moldovei va să aibă ce nu are nici o altă țară din lume. Război cu turcii, boieri dumneavoastră! Va să facă grămăticul o misivă către capii lor de la cetatea din Ankara, să alcătuim un război cumsecade: o vară la noi, o vară la domniile lor, că toamna om avea şi noi şi ei de strîns oarece recolte şi nu ar mai fi vreme de hăläduit pe cîmpuri de bătălie. Om purta război cu armuri, cu paloşe, cu arcuri, cu flamuri, cu tot dichisul şi mai ales cu fereală, să nu fie vătămat cineva, Doamne fereşte! Va să fie bătălii de mai mare mirarea, cu cai, cu tunuri şi cu maşinării de asediu, iară streinii care ar vrea să vadă aşa lucru de mirare, după ce or sta toată ziulica ori pe plaiurile turceşti, ori pe cele din Țara Moldovei cu gura căscată la cele minunății, vrînd-nevrînd or să simtă oarece nevoie de bucate, de licori, de dănțuială, ba şi de întins în aşternut, ca să poată domniile lor a doua zi să o ia hodiniți de la capăt cu privitul altei bătălii. Şi n-or căuta bucate, licori, dănțuială, veselie şi aşternut aiurea, prin alte

țări, ci colea, la îndemînă. Încalte, de s-or sătura de privit, or putea domniile lor şi să intre în bătălie, fie de partea turcilor, fie de partea noastră, că doară veşminte, armuri şi arme avem puzderie şi le putem închiria.

- Au nu o să vatăme pe careva cei streini, de va fi să intre în bătălie, măria ta? a îndrăznit un pîrcălab.

- La cît de tocite sînt săbiile, sulițele şi săgețile şi la cît de zdravene sînt şi armurile noastre, şi ale turcilor, ca să nu mai amintim de paveze, nu au cum vătăma pe nimeni, a grăit Vodă. Poate numai să îşi scrîntească oarece în vălmăşag.

Boierii din divanul domnesc nu erau tocmai înduplecați, dar vistieria Țării Moldovei era aproape goală, cheltuiala curtenească nu mai contenea, iară oamenii de rînd, harnici de felul lor, însă nu peste măsură, nu prea aveau cum plăti atîtea dări ca să împle în fiece an vistieria pe măsura cheltuielii.

- Om face şi război cu turcii după cum porunceşti, ca să ne vină streinii în ospeție, măria ta, au fost spus un spătar. Ce om face însă şi noi, şi oştenii turci, încalte şi cei oaspeți din țări streine, de va fi să dea Dumnezeu vreo sfîntă de ploaie, cum se mai întîmplă vara, cu osebire pe plaiurile noastre din Țara Moldovei?

- Ce să facem, spătare? i-au fost răspuns Arond Vodă. Banii de bilete nu le-om da îndărăt streinilor veniți în ospeție, că bine nu i-ar prinde vistieriei țării aşa o faptă. De va fi să dea Dumnezeu o sfîntă de ploaie, ne-om înțelege cu oştenii turci şi om purta războiul la sală…

Florin Pîtea s-a născut pe 18 august 1971 la Câmpina, este **lector** la **Facultatea de Litere a Universității Spiru Haret** şi anul acesta a primit titlul de **doctor în filologie engleză** cu o lucrare despre subgenul **(post)cyberpunk** intitulată ***Art Wasn't Quite Crime***. Şi-a făcut debutul literar în 1992, în revista **Colecția de Povestiri Ştiințifico-Fantastice Anticipația**, iar pînă în prezent a publicat două volume de proză scurtă (***Necropolis***, 2001, respectiv ***An/Organic***, 2004) şi un roman (***Gangland***, 2006). Lucrările sale sînt prezente în antologii, almanahuri şi periodice, dintre care amintim ***Steampunk – A doua revoluție* şi *Premiile Galileo 2011***. A fost distins cu premiile **ARSFan** (1994, 1995) şi **Vladimir Colin** (2002-2005, 2005-2007). În prezent lucrează la un nou roman, ***Anul terminal,*** şi la un volum de proză scurtă, ***Exilați în Ciberia***.